

SODANKYLÄN KUNTA

Vilkas, viihtyisä, kehittyvä

Lapin tähtikunta

Sodankylän kuntastrategia 2017 – 2019

Sisällys

1. Johdanto.....	3
Strategian päivitystyö ja nykytilan arvio.....	3
Tulevaisuuden kunta.....	3
Strategian seuranta ja arviointi.....	4
2. Kuntastrategia pähkinänkuoressa.....	5
Toiminta-ajatus	5
Arvot	5
Kehitysvisio 2020.....	5
Strategiset päämäärät.....	5
Menestystekijät.....	5
3. Arvojen vaikutus	6
4. Kohti strategisia päämääriä.....	7
Kunta on asuinpaikkana houkutteleva.....	7
Elinkeinorakenne on monipuolinen.....	8
Laadukkaat peruspalvelut	10
5. Menestystekijöiden avulla onnistumme	11
Luottamus ja yhteisymmärrys	11
Kuntalaisten vaikutusmahdollisuudet.....	11
Henkilökunnan hyvinvointi ja tuloksellisuus.....	11
Ajantasaiset investoinnit.....	11
Aktiivinen yhteistyö.....	12
Myönteinen, yhtenäinen ja aktiivinen viestintä.....	12
6. Toiminnan painopisteet 2017 - 2019.....	13
Liite 1. SWOT-analyysi	14
Liite 2. Unelmien Sodankylä.....	15
Liite 3. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvosuunnitelma 2017- 2020.....	16
Liite 4. Henkilöstöpolitiikan linjaukset	18
Liite 5. Viestinnän linjaukset	19
Liite 6. Konserniohje ja omistajapolitiikka.....	20
Liite 7. Sodankylän kuntakonserni.....	22
Liite 8. Sodankylän kunnan hankintaperiaatteet	23

1. Johdanto

Kuntastrategia on valtuuston lakisääteinen ohjausväline, joka ohjaa pitkäjänteisesti kunnan toiminnan suunnittelua ja johtamista. Uusi kuntalaki astui voimaan 1.5.2015. Kuntalain 37§:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Kuntastrategia on tarkistettava vähintään kerran valtuuston toimikaudessa. Kunnan toimintaa johdetaan valtuustoon hyväksymän kuntastrategian mukaisesti (38§). Myös talousarvio ja suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa (110§).

Kuntastrategiassa tulee ottaa kuntalain mukaan huomioon:

- kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen,
- palvelujen järjestäminen ja tuottaminen,
- kunnan tehtäviä koskeissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet,
- omistajapolitiikka,
- henkilöstöpolitiikka,
- kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet sekä
- elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Strategian päivitystyö ja nykytilan arvio

Sodankylän talousarvioon 2017 on kirjattu, että kuntastrategia päivitetään alkuvuonna 2017 johtoryhmän laatiman suunnitelman mukaisesti. Työtä on ohjannut puheenjohtajisto ja kunnanhallitus. Johtoryhmä on kokoontunut kolme kertaa seminaaripäiviin laatimaan strategiaa. Päivitys lähti liikkeelle SWOT-analyysin tarkistamisesta. Kuntastrategia suunnitelma sekä päivitetty SWOT-analyysi esiteltiin 13.2.2017 puheenjohtajistolle. Strategialuonnos esiteltiin kunnanhallitukselle 13.3.2017.

Päivityksen yhteydessä strategiaan on lisätty SWOT-analyysi, yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma, henkilöstöpolitiikan ja viestinnän linjaukset sekä omistaja- ja hankintapolitiikanlinjaukset.

Tulevaisuuden kunta

Kuntastrategian tavoitteena on suunnata kunnan toimintaa maakunta- ja sote-uudistuksen jälkeiseen aikaan. Tulevaisuuden kunnan menestys perustuu kuntalaisten ja muiden kumppaneiden osallistamiseen, kuntalaisten osaamisen hyödyntämiseen ja uusien toimintatapojen rohkeaan toteuttamiseen. Kunnan toiminnassa korostuvatkin avoimuus ja tiedonkulku, kehittäminen ja ongelmien ennaltaehkäisy sekä verkostot ja kumppanuus. Kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksia lisätään ja toiminnan tulee olla entistä asiakaslähtoisempää. Kuntalaisten tulee entistä enemmän ottaa vastuuta itsestään, osallistua sekä tuoda kokemuksensa palveluiden kehittämiseen. Toiminnan tuloksellisuutta haetaan entistä enemmän mm. digitalisaation tarjoamien mahdollisuuksien avulla.

Hyvinvointikertomus on osa kunnan strategista suunnittelua. Vuonna 2016 hyväksytyssä Sodankylän hyvinvointikertomuksessa painotetaan kuntalaisten osallistumista sekä viihtyisyyttä ja yhteisöllisyyttä

edistäviä toimenpiteitä. Hyvinvointikertomuksen valmistelu ja siinä esitetyt toimenpiteet luovat suuntaa tulevaisuuden kuntaan. Kunnan eri sidosryhmät ovat osallistuneet hyvinvointikertomuksen laadintaan aktiivisesti.

Kunnan strategiassa tukeudutaan myös maakunnallisiin linjauksiin, kuitenkin kunnan omat erityispiirteet huomioiden. Maakunta on valmistelemassa uutta Lappi-sopimusta. Sodankylän edustajat ovat osallistuneet maakuntastrategian valmisteluun ja kunnan näkökulmia on painotettu valmistelussa.

Alueellisella kuntakokeilulla valmistaudutaan vuoden 2019 tilanteeseen, jossa työvoima- ja yrityspalvelut järjestetään maakunnassa uudella tavalla. Kokeilussa tuodaan esille, miten elinkeino-, työllisyys-, koulutus- ja sote-palvelut sekä kolmas sektori muodostaisivat uuden rakenteen, jonka avulla kuntien elinvoiman edistämisen edellytykset parantuisivat. Tavoitteena on, että kunnan rooli työvoimapalveluiden järjestäjänä ja tuottajana vahvistuisi.

Strategian seuranta ja arviointi

Kuntastrategian toteutumisen arviointi tapahtuu pääasiassa strategiin päämääriin asetettujen tavoitteiden avulla ja päivitystarpeen arviointi tehdään vuosittain vähintään toiminta- ja taloussuunnitelman laadinnan yhteydessä. Toiminta- ja taloussuunnitelmien laadittaessa on osoitettava, mihin strategiin tavoitteisiin vuosittain toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet pohjautuvat. Myös kehittämissuunnitelmien ja strategian välinen yhteys on tärkeää esittää. Strategisessa ohjauksessa hyödynnetään tunnistettuja menestystekijöitä.

2. Kuntastrategia pähkinänkuoressa

Toiminta-ajatus

Miksi Sodankylän kunta on olemassa?

Hyvän elämän edellytysten luominen
alueen asukkaille

Arvot

Mitkä arvot ohjaavat ja tukevat?

- Ekologinen, sosiaalinen ja taloudellinen vastuullisuus
- Joustavuus

Kehitysvisio 2020

Millaiselta Sodankylä haluaa näyttää
vuonna 2020?

Hallitusti kasvava ja kansainvälinen
Keski-Lapin asiointi- ja palvelukeskus,
jossa on hyvät liikenneyhteydet ja
ihmisten turvallista elää, asua ja yrittää.

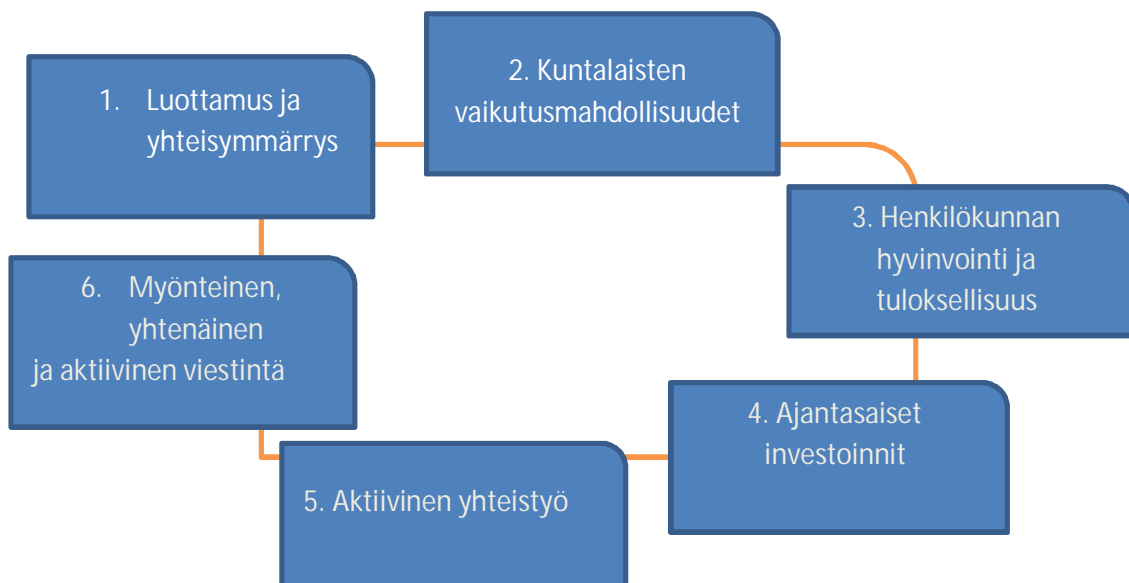
Strategiset päämäärät

Mikä mahdollistaa Sodankylälle
kehitysvision 2020 saavuttamisen?

- Kunta on asuinpaikkana houkutteleva
- Elinkeinorakenne on monipuolinen
- Laadukkaat peruspalvelut

Menestystekijät

Missä tekijöissä Sodankylän on onnistuttava, jotta strategiset päämäärät ja niiden kautta
kehitysvisio 2020 toteutuu?

3. Arvojen vaikutus

Sodankylä haluaa olla vuonna 2020 hallitusti kasvava ja kansainvälinen Keski-Lapin asiointi- ja palvelukeskus, jossa on hyvät liikenneyhteydet ja ihmisten turvallista elää, asua ja yrittää. Se on kehitysvisionemme, jonka eteen teemme määrätietoista kehitystyötä. Visionemme tavoittelemista ohjaavat arvot: ekologinen, sosiaalinen ja taloudellinen vastuullisuus sekä joustavuus. Miten ne vaikuttavat päätöksentekoomme ja toimintaamme?

Ekologinen, sosiaalinen ja taloudellinen vastuullisuus tarkoittaa käytännössä, että luonnonympäristö, ihmiset ja talous otetaan päätöksenteossa samanaikaisesti huomioon. Niiden toteutuminen edellyttää tasapainoisten, oikeudenmukaisten ja luovien ratkaisujen etsimistä luonnon, ihmisten ja talouden huolenpidossa. Tarvitaan joustavuutta.

Sodankylässä pidetään tärkeänä uusien mahdollisuuksien näkemistä, tulevaisuuteen suuntautuvaa ajattelua ja toimintaa yli hallinnollisten rajojen. Kysymys on joustavuudesta, joka on tärkeää erityisesti kunnan peruspalveluita järjestettäessä.

Sodankylä

Vilkas, viihtyisä, kehittyvä

4. Kohti strategisia päämääriä

Sodankylä haluaa kehittyä vuoteen 2020 mennessä kansainväliseksi Keski-Lapin asiointi- ja palvelukeskukseksi, jossa on hyvät liikenneyhteydet ja ihmisten turvallista elää, asua ja yrittää. Olemme asettaneet päämääriksi kunta on asuinpaikkana houkutteleva, elinkeinorakenne on monipuolinen ja Sodankylässä on laadukkaat peruspalvelut. Näiden eteen työtä tekemällä uskomme visiomme toteutuvan.

Kunta on asuinpaikkana houkutteleva

Kunnan houkuttelevuutta asuinpaikkana voidaan lähestyä ja kehittää monesta näkökulmasta. Kunnan elinvoimaisuuden turvaamiseksi on väkiluku saatava maltilliseen nousuun. Nuorta työikäistä väkeä on kannustettava asettumaan Sodankylään. Tavoitteena on huoltosuhteen parantuminen.

Keskeisiä toimenpiteitä väkiluvun kasvun turvaamiselle on kunnan houkuttelevuuden lisääminen. Elinkeinoelämän monipuolistamisella luodaan työmahdollisuuksia. Peruspalveluiden, asukkaiden viihtyvyyden ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittämällä tehdään kunnasta houkutteleva asuinpaikka.

Vuoden 2017 kuntastrategian päivityksessä kunnan houkuttelevuutta tarkastellaan hyvinvoinnin näkökulmasta. Hyvinvointia ja turvallisuutta edistävät painopisteet vuosille 2017–2019 ovat turvallinen arki ja viihtyisä ympäristö sekä osallistuva yhteisö. Hyvinvointisuunnitelmassa määritellyt painopisteet ovat tärkeä tekijä kunnan houkuttelevuuden lisäämisessä.

Seuraavassa on esitetty arviointikohteita ja tavoitteita, joita kunnassa seurataan, jotta Sodankylä on houkutteleva asuinpaikka. Strategian kannalta erityisen tärkeää on kiinnittää huomiota siihen, miten kunta voi omalla toiminnallaan vaikuttaa tavoitteiden saavuttamiseen.

Hyvinvointisuunnitelman 2017–2020 seurantakohteet:

Arviointikohte	Tavoite	Mittari
Turvallinen arki ja ympäristö	Turvataitojen vahvistaminen & yhteisöllisyys ja verkostoituminen	Katuturvallisuusindeksi
Viihtyisä ympäristö	Vapaa-aikapalveluiden kehittäminen	Karttapohjainen Harava-kysely
	Asumisen kehittäminen	Tonttien määrä, vuokratut tontit, asuntojen määrä
Osallistuva yhteisö	Yhteisö kasvattaa ja tukee	Toteutuneiden tapahtumien määrä
	Järjestöyhteistyön ja vapaaehtoistoiminnan kehittäminen	Järjestöjen ja kunnan välisten yhteistyösopimusten määrä Vapaaehtoistyön kurssien määrä Vapaaehtoistyön määrä
	Yritysyhteistyön kehittäminen	Toteutuneet yhteistyössä toteutetut palvelut

Elinkeinorakenne on monipuolinen

Sodankylän elinkeinoelämän kehittäminen perustuu alueen olemassa oleviin mahdollisuuksiin ja voimavaroihin. Kunta panostaa aktiivisesti näihin mahdollisuuksiin ja toimii uusien toimintojen ja järjestelmien aktiivisena kehittäjänä. Elinkeinojen kehittämisen painopisteinä ovat biotalous (maa- ja metsätalous, porotalous sekä luonnontuoteala), matkailu, kaivosteollisuus sekä tiede- ja tutkimus.

Perinteiset maaseutuelinkeinot nähdään Sodankylässä tärkeiksi. Nykymuotoista maa- ja metsätaloutta turvataan ja uusien elinkeinojen kehittämistä luonnonvaroihin pohjautuen tuetaan. Kunnassa panostetaan biotalouden kehittämiseen. Sen keskeisiä elementtejä ovat paikallinen hajautettu energiatuotanto, lähiruoka, paikalliset raaka-aineet sekä erilaiset Green care -tuotteet, jotka tarjoavat uudenlaisia toimeentulomahdollisuuksia maataloille ja maaseutuyrityksille.

Merkittävät mahdollisuudet elinkeinojen volyymin kasvattamisessa Sodankylässä löytyvät kaivosteollisuudesta, matkailusta sekä alueella olevasta tieteellisestä tutkimuksesta ja siihen liittyvästä innovaatiotoiminnasta. Erityishuomio kohdistetaan uudenlaisien verkostomaisten toimintarakenteiden edistämiseen. Tähän liittyy erityisesti kaivosteollisuudessa klusteriajattelu (koulutus, alihankinta ja muut verkostot, jotka hyötyvät kaivoksesta), matkailussa vahva verkottuminen sekä yhteistyö lähialueiden eri toimijoiden kanssa, tieteessä panostus innovaatiokeskuksen kautta tapahtuvaan verkostoitumiseen ja kaupallisten sovellusten hakemiseen alueen yritysten kilpailukyvyyn kehittämiseksi. Kunta pyrkii vastaamaan elinkeinomahdollisuuksien kehittämiseen ja paikallisten yritysten tarpeisiin myös ammatillisen koulutuksen kautta.

Verkostojen mielekäs toiminta usein edellyttää yksittäistä kuntaa laajempaa toiminta-aluetta. Sodankylä tekee aktiivisesti yhteistyötä naapurikuntien, maakunnan sekä erilaisten elinkeinotoimintaa tai muuta toiminnallista aktiviteettia suoraan tai epäsuoraan tukevien organisaatioiden kanssa.

Kehittämistoiminnalla edistetään myös jo olemassa olevien yritysten toimintaedellytyksiä. Erityistä huomiota kiinnitetään suoriin kontakteihin toimijoihin (erilaiset yritykset, yhdistykset, muut toimijat) sekä erilaisten sähköisien järjestelmien kehittämiseen ja digitalisaation hyödyntämiseen. Kunta pyrkii varmistamaan laadukkaat yrityspalvelut, jotka tukevat yrityksen toimintaa sen koko elinkaaren ajan.

Kunnan hankinnat (ostot, investoinnit, palvelusopimukset) nähdään strategisena toimintona alueen elinkeinoelämän edistämiseksi. Hankintoja kehitetään niin, että paikallisten yritysten mahdollisuus osallistua kilpailutuksiin pyritään mahdollisimman hyvin turvaamaan. Yritysvaikutusten arviointia lisätään kunnan päätöksenteossa. Kuntakonserni toimii aktiivisesti Sodankylän kunnan alueen elinvoimaisuuden lisäämiseksi.

Seurantakohteet:

Arviointikohde	Tavoite	Mittari
Biotalous (maa- ja metsätalous)	Alkutuotannon määrän ja jalostusarvon kasvu	Euroa
Matkailu	Matkailutulon lisääntyminen	Liikevaihto euroa
	Matkailuinvestointien hankkiminen alueelle	Euroa
		Hankkeiden lukumäärä
Kaivosteollisuus	Sodankylästä kehittyvä kaivosteollisuuden palvelu- ja logistiikkakeskus	Alueellisesti toimivien yritysten toimipisteiden määrä kunnan alueella
		Alueellisesti toimivien yritysten paikallisen henkilökunnan määrä
Tutkimus ja koulutus	Innovaatiotoiminta vahvistuu	Innovaatiokeskus käynnistyy vuoden 2017 aikana
	Monipuolinen elinkeinoelämää tukeva koulutustarjonta	Perustutkintoihin tähtäävien koulutusohjelmien määrä
	Arktinen testaustoiminta	Toimijoiden lukumäärä

Laadukkaat peruspalvelut

Laadukkuudella tarkoitetaan palveluiden toiminnan seuraamista ja laadukkuudesta huolehtimista, riippumatta siitä, onko palveluiden tuottajana kunta vai ulkopuolinen taho. Laadukkaat peruspalvelut sisältävät myös edunvalvonta-ajatuksen. Sodankylän kunta haluaa ja voi vaikuttaa siihen, että Sodankylässä on jatkossakin laadukkaat peruspalvelut.

Peruspalveluilla tarkoitetaan kunnan järjestämiä lakisääteisiä hyvinvointipalveluja, kuten koulutus- ja vapaa-ajanpalveluita, sosiaali- ja terveyspalveluita sekä muita kunnan järjestämiä kuntalaisten kannalta tärkeitä palveluita, kuten kunnallistekniikka ja pelastuspalvelut. Palvelujen tehokkaan tuottamisen näkökulmasta avaintekijöitä ovat vaikuttavuus, saatavuus ja taloudellisuus.

Peruspalvelut on keskeinen tekijä kuntalaisten hyvinvoinnin, viihtyvyyden ja kunnan elinvoimaisuuden kannalta. Muutokset peruspalveluiden rahoituksessa ja palveluiden järjestämisessä johtavat siihen, että palveluiden tuotantotavat on ajateltava uudelleen. Palvelujen tuotannon järjestämisessä on pyrittävä joustavuuteen, jolla mahdollistetaan riittävät palvelut kysynnän kasvaessa. Joustava palvelurakenne edellyttää joustavaa organisaatiota, joka pystyy reagoimaan palvelun kysynnän muutoksiin nopeasti, oli sitten kyse tarpeen kasvusta tai vähenemisestä.

Peruspalvelujen tuottamisessa huomioidaan myös yksityissektorin ja kolmannen sektorin tarjoamat mahdollisuudet. Erityisesti palvelun tarpeen kasvaessa voidaan lisääntyvää palvelupainetta tasata yksityissektorin ja kolmannen sektorin avulla, silloin kun se on kunnalle taloudellisesti järkevää. Kyky ylläpitää laadukkaita palveluja turvataan järkevällä palveluverkolla, joka on linjassa kunnan taloudellisten reunaehtojen kanssa.

Harkinnanvaraisia palveluita tulee tarkastella niiden pitkän aikavälin taloudellisten ja laadullisten vaikutusten perusteella. Tavoitteena on säilyttää ne harkinnanvaraiset palvelut, joilla on taloudellista vaikuttavuutta. Pääpaino on luonteeltaan ennaltaehkäisevillä palveluilla ja tuella.

Seuraavassa on esitetty tavoitteita, joiden eteen kunnassa tehdään työtä, jotta peruspalvelut kyetään tuottamaan tehokkaasti.

Seurantakohteet:

Arviointikohde	Tavoite	Mittari
Palvelurakenteen joustavuus	Palvelutuotantoa kehitetään asiakaslähtöisesti	Asiakastyytyväisyys
	Yhteistyökykyinen ja hyvinvoiva työyhteisö	Työhyvinvointikyselyn tulokset
	Palvelujen kustannukset eivät nouse	Nettokustannukset / asukas
	Kokonaistaloudellisesti kilpailukykyiset palvelut	Palveluiden kokonaistaloudellisuutta vertaillaan vastaavien kuntien palveluihin ¹⁾
Asiakkaan omatoimisuus	Asiakkaan vastuu omasta hyvinvoinnista vahvistuu	Omatoimisuutta tukevien uusien ratkaisujen määrä (kpl)

5. Menestystekijöiden avulla onnistumme

Sodankylä haluaa olla vuonna 2020 kasvava ja kansainvälinen Keski-Lapin asiointi- ja palvelukeskus, jossa on hyvät liikenneyhteydet ja ihmisten turvallista elää, asua ja yrittää. Tätä visiota tukemaan olemme asettaneet strategisiksi päämääriksi, että kunnan asukasluku kehittyy positiivisesti, elinkeinorakenne on monipuolinen ja peruspalvelut järjestetään tehokkaasti. Missä meidän on onnistuttava, jotta strategiset päämäärät saavutetaan?

Luottamus ja yhteisymmärrys

Organisaatio toimii yhteisesti sovittujen pelisääntöjen mukaisesti. Päätöksenteko etenee sujuvasti ja edistää strategisten päämäärien toteuttamista. Asioiden valmistelu työ on avointa ja osallistavaa. Luottamus ja yhteisymmärrys tukevat tulevaisuuteen suuntautuvaa päätöksentekoa.

"Yhteistyössä on voimaa."

Kuntalaisten vaikutusmahdollisuudet

Sodankylässä kuntalaisille luodaan mahdollisuudet vaikuttaa ja osallistua kunnan päätöksentekoon. Kuntalaisten osallisuutta vahvistetaan mm. kuulemalla kuntalaisia jo asioiden valmisteluvaiheessa sekä kertomalla heille aktiivisesti asioiden etenemisestä ja heidän mahdollisuuksistaan vaikuttaa niihin.

"Kuntalaiset tekevät Sodankylän."

Henkilökunnan hyvinvointi ja tuloksellisuus

Henkilökunnan hyvinvointiin panostaminen nähdään satsauksena kunnan tulevaisuuteen. Hyvinvoiva henkilöstö tuottaa laadukkaita kunnallisia palveluita kustannustehokkaasti. Työhyvinvointia ja tuloksellisuutta edistetään mm. kehittämällä johtamista, tukemalla työssä jaksamista ja lisäämällä henkilöstön kustannustietoisuutta.

"Hyvinvoiva henkilöstö mahdollistaa kustannustehokkaat palvelut."

Ajantasaiset investoinnit

Kunnan investointitoiminta tukee strategisten päämäärien saavuttamista. Kiinteistö-, tietotekniikka ja muilla investoinneilla edistetään kunnan vetovoimaisuutta ja luodaan edellytykset peruspalvelujen kustannustehokkaalle tuottamiselle. Suunnitelmallisilla korjausinvestoinneilla tuetaan kunnan omaisuuden arvon säilymistä.

"Investoinnit tukevat päämääriämme."

Aktiivinen yhteistyö

Sodankylä tekee aktiivisesti yhteistyötä eri osapuolten, kuten yritysten, kolmannen sektorin, tutkimus- ja oppilaitosten, kansainvälisten toimijoiden sekä muiden kuntien kanssa. Yhteistyötä toteutetaan mm. erilaisilla sopimuksilla, hankkeilla ja muutoin verkostoitumalla.

"Yhdessä olemme enemmän."

Myönteinen, yhtenäinen ja aktiivinen viestintä

Kunnan vetovoimaisuus asuin- ja työpaikkana sekä yritysten kotipaikkana edellyttää myönteistä, yhtenäistä ja aktiivista viestintää. Hyvin hoidetulla sisäisellä työyhteisöviestinnällä tuetaan henkilöstön hyvinvointia ja tuloksellisuutta.

"Sodankylä tunnetaan vetovoimaisena kuntana meillä ja muualla."

6. Toiminnan painopisteet 2017-2019

Koska Sodankylän kunta on nyt muiden kuntien lailla merkittävän kuntarakenne- ja sote-uudistuksen edessä, kunnan kehittämisvoimavarat kohdistetaan erityisesti nykyisten palvelutuotantotapojen kuvaamiseen ja vaihtoehtoisten tapojen selvittämiseen. Selvityksen etenemistä seurataan kunnan johtoryhmässä ja raportoidaan kunnanhallitukselle mahdollisten uudelleen linjauksien järjestämiseksi. Kysymys on kunnan palvelustrategian päivittämisessä muuttuvassa kuntakentässä.

Samanaikaisesti kunnassa on erityisesti huolehdittava kunnan elinvoimaisuuden ja kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien edistämisestä sekä myönteisestä, yhtenäisestä ja aktiivisesta viestinnästä. Nämä asetetaan strategisiksi painopisteiksi siihen asti, kunnes kuntastrategia päivitetään uudelleen. Päivitystarvetta arvioidaan vuosittain talousarvion seurannan ja raportoinnin yhteydessä sekä kuntarakenteessa ja sote-palveluiden järjestämisessä tapahtuvien muutosten selkiytyessä.

Edellä oleva linjaus kiteytyy seuraaviksi painopisteiksi lähivuosiksi:

- 2017-2019 Maakuntauudistuksen vaatimien palvelurakenteen muutosten valmistelu
- Sähköisten palveluiden käyttöönoton edistäminen
- Paikallisen elinvoimaisuuden ja palvelutarjonnan edistäminen
- Kuntastrategian päivitys ottaen huomioon valtakunnallisen kuntarakenne- ja sote-uudistuksen etenemisen

Liite 1. SWOT-analyysi

Alkuperäiseen SWOT-analyysiin on tuottanut näkemyksiä strategiatyöryhmän ja henkilökunnan lisäksi mm. kunnan nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja Kylätalo Kitinen ry sekä Vuotson, Järvikylien, Lapin ammattiopiston ja lukion oppilaat. Strategian päivityksessä 2017 analyysin painopisteet on tarkistettu ja analyysia on tiivistetty, jotta sen käyttö toiminnanohjauksessa on sujuvampaa.

	Vahvuudet	Heikkoudet
Nykyhetki	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Arktinen huippuosaaminen ✚ Luonnonvarat: malmi, puu, vesi, luonto ✚ Vahva kuntakeskus ja palvelutaso ✚ Keskeinen sijainti ✚ Turvallinen asuinympäristö ✚ Lappilaisuus, alueellinen vahva identiteetti ✚ Valokuituverkko ✚ Tunnetut kulttuuritapahtumat ✚ Asiantunteva ja osaava henkilöstö ✚ Hyvä maine 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Rungas kiinteistökanta ja kiinteistöjen suuri korjaustarve ✚ Matkailun keihäänkärki puuttuu ✚ Ikääntyvä väestö ja huoltosuhte ✚ Maakuntayhteistyön puute ✚ Pääomien puute ✚ Kuntamarkkinointi ✚ Organisaation toimivuus (kohdentuminen, tulevaisuuden visio, johtaminen)
	Mahdollisuudet	Uhkat
Tulevaisuus	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Luonnonvaroiltaan vauras ✚ Arktisen alueen merkityksen kasvu ✚ Paikallinen kulttuuri ✚ Biotalous ✚ Sote-uudistus ✚ Kuntalaiset ✚ Palveluiden tuottaminen muille ✚ Myönteinen kuntakuva ✚ Kaivosteollisuus ✚ Valokuituverkko ✚ Sähköiset palvelut ja toiminnot 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Kunnan talouden heikkeneminen (tehtävien lisääntyminen ilman vastaavaa määrärahalisäystä) ✚ Asukasmäärän väheneminen ✚ Kaivosteollisuuden taloudelliset vaikeudet ✚ Väestörakenteen muutos ✚ Maakunnan sisäiset ristiriidat ✚ Työpaikkojen riittävyys ✚ Sote-uudistus ✚ Maaseutukylien autioituminen ✚ Muuttotappio ✚ II-asteen koulutuksen tarjonnan heikkeneminen ✚ Ympäristövahingot

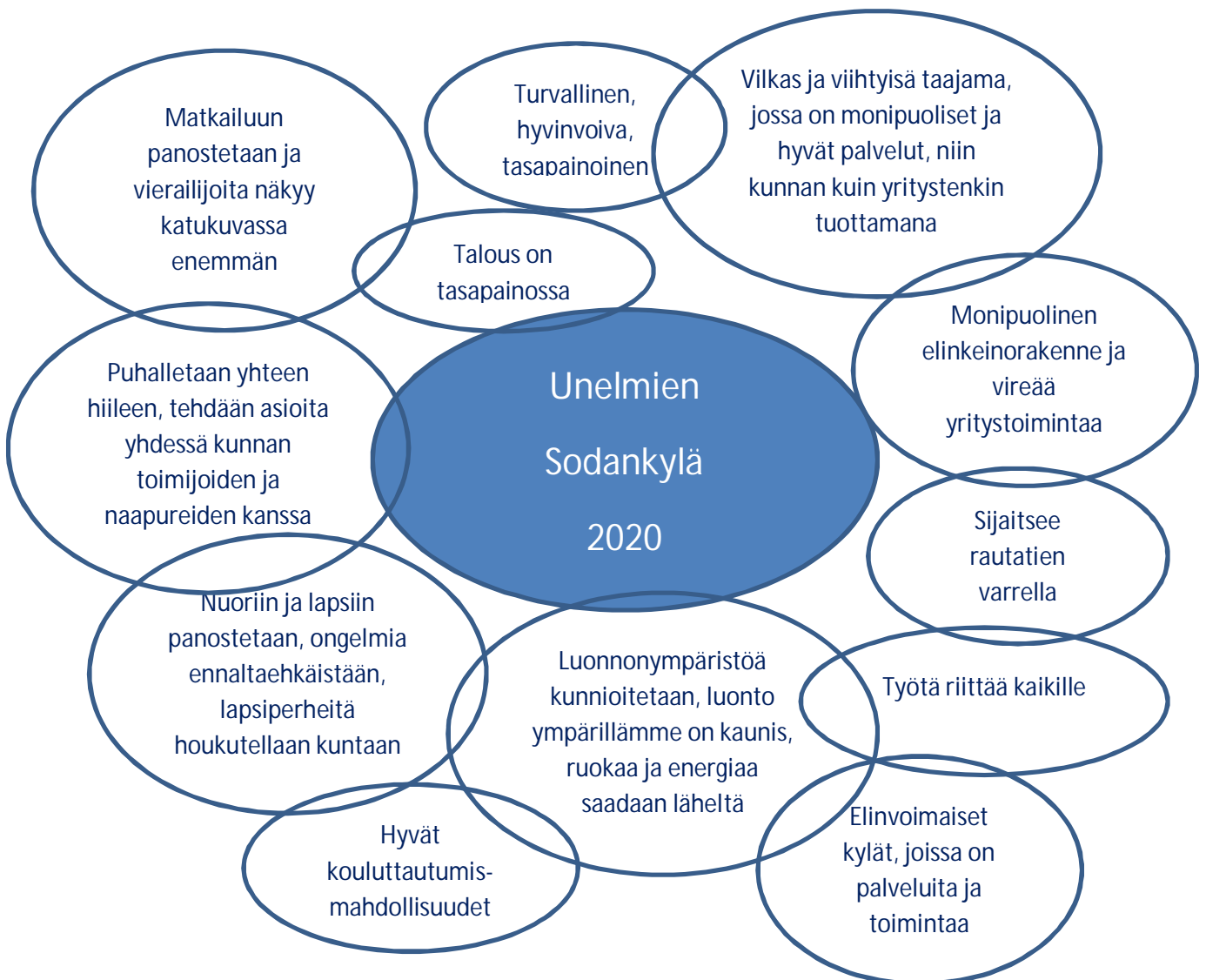

Liite 2. Unelmien Sodankylä

Kuntastrategian päivityksen yhteydessä tehtiin nettikysely, johon saivat vastata kunnan henkilökunta, asukkaat ja muut palveluiden käyttäjät. Kyselyn tulos tiivistyi 'Unelmien Sodankyläksi'.

Kyselyn tulos osoittaa, että 'Sodankylä – Tähtikunta' on edelleenkin kunnan brändi, joka saa tukea.

Seuraava kuvio on yhteenveto kuntalaiskyselyn tuloksesta, jota on hyödynnetty strategisessa suunnittelussa ottaen huomioon kunnan käytettävissä olevat voimavarat:

Liite 3. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma

Sodankylän kunnan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti sekä luoda ja vakiinnuttaa sellaiset toimintatavat, joilla varmistetaan yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen asioiden valmistelussa ja kunnallisessa päätöksenteossa. Tavoitteena on lisätä kunnan johdon, henkilöstön ja luottamushenkilöiden tietoa vähemmistöistä ja yhdenvertaisuudesta sekä purkaa syrjintään johtavia ja sitä tukevia epäoikeudenmukaisia rakenteita. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen tulee ottaa huomioon palvelujen saatavuudessa ja tarjonnassa.

Uusi yhdenvertaisuuslaki tuli voimaan 1. tammikuuta 2015 ja sen tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää sekä tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa. Sodankylän kunta viranomaisena kohtelee kaikkia kunnan asukkaita, kuntapalvelujen asiakkaita ja kunnan työntekijöitä tasapuolisesti. Palvelujen tuottamisen tuloksellisuus edellyttää oikeaa tietoa eri vähemmistöryhmien tarpeista, jotta näiden saamien palvelujen tehokkuus ja laatu voidaan turvata parhaalla mahdollisella tavalla. Sodankylän kunta sitoutuu kaikessa toiminnassaan yhdenvertaisen ja tasa-arvoisen ilmapiirin luomiseen ennen kaikkea työntekijöiden työolosuhteita ja eri väestöryhmien palveluja parantamalla.

Sodankylän kunta ottaa huomioon kaikki väestöryhmät, mikä näkyy palveluiden oikeana kohdentamisena eri ikäryhmille ja palveluiden mitoituksena kunkin ryhmän tarpeita vastaavaksi. Sodankylän kunta turvaa saamelaisten ja muihin etnisiin vähemmistöihin kuuluvien asukkaiden yhdenvertaiset mahdollisuudet saada kunnan palveluja ja vaikuttaa kunnan perusturva- ja sivistyspalvelujen suunnitteluun. Sodankylän kunnan palvelut kuten koulutustarjonta on tarkoitettu kaikille asukkaille uskontoon, vakaumukseen, mielipiteisiin tai poliittiseen ja ammattiyhdistystoimintaan katsomatta. Kunnan virastoissa ja palveluja suunniteltaessa otetaan huomioon rakennusten esteettömyys ja liikuntarajoitteisten mahdollisuus käyttää palveluja.

Tilanteissa, joissa on kysymys sekä sukupuoleen perustuvasta syrjinnästä että myös yhdenvertaisuuslaissa kielletystä syrjinnästä sovelletaan sekä yhdenvertaisuuslakia että tasa-arvolakia. Tällaisesta moniperusteisesta syrjinnästä voi olla kysymys esimerkiksi tilanteessa, jossa henkilöä kohdellaan eri tavalla ilman hyväksyttävää syytä sekä hänen ikänsä että sukupuolensa perusteella. Rangaistus syrjinnästä, työsyryjinnästä ja kiskonnan tapaisesta työsyryjinnästä säädetään rikoslaissa (RL 11:11, RL 47:3, RL 47:3a§).

Sukupuoleen perustuvan syrjinnän kiellosta säädetään naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta säädetyssä laissa (609/1986). Sukupuolten välisellä tasa-arvolla tarkoitetaan sitä, että naisilla ja miehillä tulee olla samanlaiset oikeudet, velvollisuudet ja mahdollisuudet niin työelämässä, kotona kuin muutoinkin yhteiskunnassa. Tasa-arvolain osittaisuudistuksessa lakiin kirjattiin myös kiello syrjiä sukupuoli-identiteetin tai sukupuolen ilmaisun perusteella. Syrjintäkielto on yhdenmukaistettu yhdenvertaisuuslain syrjintäkiellon kanssa siten, että syrjintänä pidetään myös ns. olettaaman perustuvaa syrjintää ja läheissyryjintää.

Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämisessä on kyse tiedosta ja asenteista, joten Sodankylän kunta kehittää henkilöstönsä koulutusta ja ottaa huomioon kaikessa viestinnässä yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämisen sekä toimii kaikenlaatuisen syrjinnän ehkäisemiseksi. Sodankylän kunnassa on nollatoleranssi seksuaalisen häirinnän ja kiusaamisen suhteen ja häirinnän ehkäisemiseksi on lisätty esimiesten ja työntekijöiden koulutusta ja valistusta epäasiallista käytöstä ehkäiseviä esitteitä jakamalla. Sodankylässä on myös aloitettu koulutus- ja kehitystyö työyhteisösovittelun käyttämisestä kiusaamisen ehkäisemiseksi ja tehostettu nopeaa asiaan puuttumista häirintätapauksissa.

Sodankylän kunta edistää työssä jaksamista ja työviihtyvyyttä erityisesti tiedonkulkua, avoimuutta ja täydenniskoulutusta lisäämällä sekä työterveyshuollon kehittämistä siten, että työhyvinvointia heikentävät seikat otetaan entistä paremmin huomioon.

Syrjinnän ennalta ehkäisy Sodankylän kunnassa

1. IKÄ

Sodankylän kunta ottaa huomioon kaikki väestöryhmät, mikä näkyy palveluiden oikeana kohdistamisena eri ikäryhmille ja palveluiden mitoituksena kunkin ryhmän tarpeita vastaavaksi.

2. ALKUPERÄ JA KANSALAISSUUS

Sodankylän kunta edistää kaikkien kuntalaisten yhdenvertaisuutta etnisestä taustasta tai kansalaisuudesta riippumatta. Tavoitteena on kehittää monikulttuurisuutta henkisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväällä tavalla. Koulutuksen ja tiedotuksen avulla lisätään kunnan henkilöstön valmiuksia tunnistaa syrjintää ja edellytyksiä neuvoa ja auttaa asiakkaita syrjintätilanteissa.

3. KIELI

Sodankylän kunnan viestinnän kieli on suomi, mutta materiaalia tuotetaan myös saameksi, englanniksi ja kulloisenkin tarpeen mukaan myös muilla kielillä. Palvelutoiminnoissa varataan riittävästi aikaa vieraskielisten asiakkaiden palveluun ja järjestetään asianmukainen tulkkaus tarpeen vaatiessa.

4. USKONTO, VAKAUMUS, MIELIPIDE, POLIITTINEN JA AMMATTIYHDISTYSTOIMINTA

Uskonnon ja omantunnon vapautteen sisältyy oikeus tunnustaa ja harjoittaa uskontoa, oikeus ilmaista vakaumus ja oikeus kuulua tai olla kuulumatta uskonnolliseen yhdyskuntaan. Vakaumus voi liittyä henkilön elämäntapoihin, politiikkaan tai maailmankatsomukseen. Kuuluminen ammattiliittoon, kansalaisjärjestöön tai poliittiseen puolueeseen ei saa johtaa syrjiviin toimenpiteisiin.

5. PERHESUHTEET, TERVEYDENTILA, VAMMAISUUS

Erilaisista perhetaustoista tulevat henkilöt ovat yhdenvertaisia Sodankylän kunnan työpaikoilla ja eri perhetaustoista tulevien erityistarpeet tunnustetaan kunnan palveluissa. Kaikessa palvelutoiminnassa, koulutuksen järjestämisessä ja työolosuhteissa pyritään turvaamaan kulloisessakin tilanteessa tarvittavat kohtuulliset mukautukset, joilla vammaisten henkilöiden osallistumismahdollisuudet ja yhdenvertaisuus turvataan.

6. SEKSUAALINEN SUUNTAUTUMINEN JA SUKUPUOLI-IDENTITEETTI

Sodankylän kunta työnantajana ja palveluntarjoajana edistää toiminnallaan yhdenvertaisuutta seksuaaliseen suuntautumiseen ja sukupuoli-identiteettiin katsomatta. Tärkeimmät toimenpiteet ovat valistus ja tiedotus toimintatavoista, joihin syrjintää kokenut voi turvautua saadakseen oikeussuojaa ja mahdollista hyvitystä työnantajalta, joka on yhdenvertaisuuslain vastaisesti syrjinyt häntä tai kohdistanut häneen vastatoimia.

Liite 4. Henkilöstöpolitiikan linjaukset

"Hyvinvoiva henkilöstö mahdollistaa kustannustehokkaat palvelut"

Henkilöstöpolitiikan linjausten tarkoituksena on tukea strategisten päämäärien saavuttamista kertomalla millaista henkilöstöjohtamista ja henkilöstötyötä kunnassa toteutetaan. Kriittisistä menestystekijöistä "henkilökunnan hyvinvointi ja tuloksellisuus" sekä "luottamus ja yhteisymmärrys" linjaavat henkilöstöpolitiikkaa Sodankylän kunnassa. Kriittisten menestystekijöiden avulla strategiset päämäärät ja niiden kautta kehitysvisio 2020 toteutuvat. Henkilöstöpolitiikan linjausten pohjalta laaditaan vuosittain henkilöstö- ja koulutussuunnitelma, josta raportoidaan talouden ja toiminnan raportoinnin yhteydessä sekä henkilöstökertomuksessa.

Henkilökunnan hyvinvointi ja tuloksellisuus

Henkilökunnan hyvinvointiin panostaminen nähdään satsauksena kunnan tulevaisuuteen. Hyvinvoiva henkilöstö tuottaa laadukkaita kunnallisia palveluita kustannustehokkaasti. Työhyvinvointia ja tuloksellisuutta edistetään mm. kehittämällä johtamista, tukemalla työssä jaksamista sekä kannustamalla henkilöstöä kehittämään laadukkaita ja asiakaslähtöisiä palveluja."

"Hyvinvoiva henkilöstö mahdollistaa kustannustehokkaat palvelut."

Luottamus ja yhteisymmärrys

Organisaatio toimii yhteisesti sovittujen pelisääntöjen mukaisesti. Päätöksenteko etenee sujuvasti ja edistää strategisten päämäärien toteuttamista. Asioiden valmistelutyö on avointa ja osallistavaa. Luottamus ja yhteisymmärrys tukevat tulevaisuuteen suuntautuvaa päätöksentekoa.

"Yhteistyössä on voimaa."

Henkilökunnan hyvinvointiin ja tuloksellisuuteen sekä luottamuksen ja yhteisymmärryksen kehittämiseen panostetaan Sodankylän kunnassa seuraavasti:

Kriittisen menestystekijän osa-alue	Tavoitetila	Toimenpiteet	Mittari
Johtamisen kehittäminen	Johtaminen perustuu avoimuuteen ja yhteisiin pelisääntöihin	Käynnistetään yhteiset esimieskoulutukset ja esimiestapaamiset	koulutusten ja esimiestapaamisten määrä, henkilöstökyselyn tulokset
Työssä jaksamisen tukeminen	Työhyvinvointia tuetaan ja edistetään työuran kaikissa vaiheissa	Sodankylän työhyvinvoinnin käsikirjan laadinta ja henkilöstökoulutukset	toteutuneiden koulutusten määrä ja henkilöstökyselyn tulokset
Henkilöstön oman kehittämistoiminnan edistäminen	henkilöstö kehittää rohkeasti uusia tapoja tehdä työtä, yhteistyössä asiakkaiden kanssa	sähköisten palvelujen käyttöönoton tukeminen ja kehittämishankkeiden esille nostaminen	kehittämishankkeiden määrä
Luottamuksen ja yhteisymmärryksen kehittyminen	organisaatio toimii yhteisten pelisääntöjen mukaisesti	päivitetään hallintosääntö ja tarkistetaan keskeisten toimintaohjeiden ajantasaisuus	päivitettyjen toimintaohjeiden määrä ja sisäisen valvonnan raportit
Luottamuksen ja yhteisymmärryksen kehittyminen	valmistelutyö on avointa ja osallistavaa	laaditaan osallistavan kehittämisen opas työyhteisöjen käyttöön	osallistumista edistävien toimenpiteiden määrä ja asiakastytyvyisyys

Liite 5. Viestinnän linjaukset

"Sodankylä on vetovoimainen kunta, jossa kuntalaisilla on hyvät vaikuttamismahdollisuudet"

Viestinnän linjausten tarkoituksena on tukea strategisten päämäärien saavuttamista kertomalla millaista viestintää kunnassa toteutetaan näihin päämääriin pyrittäessä. Kriittisistä menestystekijöistä "kuntalaisten vaikutusmahdollisuudet" sekä "myönteinen, yhtenäinen ja aktiivinen viestintä" linjaavat viestinnän toteuttamista Sodankylän kunnassa. Kriittisten menestystekijöiden avulla strategiset päämäärät ja niiden kautta kehitysvisio 2020 toteutuvat. Viestinnän linjausten pohjalta laaditaan vuosittain viestinnän vuosisuunnitelma, josta raportoidaan talouden ja toiminnan raportoinnin yhteydessä. Vuosisuunnitelmassa määritellään kunkin vuoden viestinnän ja markkinoinnin kehittämisen painoalueet, joille tehdään yksityiskohtainen toteutus suunnitelma. Kunnanhallitus hyväksyy viestinnän vuosisuunnitelmat.

Kuntalaisten vaikutusmahdollisuudet

Sodankylässä kuntalaisille luodaan mahdollisuudet vaikuttaa ja osallistua kunnan päätöksentekoon. Kuntalaisten osallisuutta vahvistetaan mm. kuulemalla kuntalaisia jo asioiden valmisteluvaiheessa sekä kertomalla heille aktiivisesti asioiden etenemisestä ja heidän mahdollisuuksistaan vaikuttaa niihin.

"Kuntalaiset tekevät Sodankylän."

Myönteinen, yhtenäinen ja aktiivinen viestintä

Kunnan vetovoimaisuus asuin- ja työpaikkana sekä yritysten kotipaikkana edellyttää myönteistä, yhtenäistä ja aktiivista viestintää. Hyvin hoidetulla sisäisellä työyhteisöviestinnällä tuetaan henkilöstön hyvinvointia ja tuloksellisuutta.

"Sodankylä tunnetaan vetovoimaisena kuntana meillä ja muualla."

Kuntalaisten vaikutusmahdollisuuksien ja viestinnän kehittämiseen panostetaan Sodankylän kunnassa strategiakaudesta seuraavasti:

Kriittisen menestystekijän osa-alue	Tavoitetila	Toimenpiteet	Mittari
Kuntalaisten kuuleminen asioita valmisteltaessa ja vaikutusmahdollisuuksista kertominen	kuntalaiset osaavat ja pääsevät osallistumaan sekä vaikuttamaan kunnan päätöksentekoon	laaditaan osallistumisopas kuntalaisille	osallistumista edistävien toimenpiteiden ja niihin osallistuneiden kuntalaisten määrä, asiakastyytyväisyys
Päätöksenteon etenemisestä kertominen	kuntalaiset tietävät, missä vaiheessa asioiden käsittely kunnassa on menossa	Parannetaan kotisivuilla tapahtuvaa tiedottamista päätöksenteosta ja aloitteiden etenemisestä, kehitetään mediayhteistyötä	sivuparannusten määrä ja kotisivujen kävijämäärä, lehdistötapaamisten ja läpimenneiden tiedotteiden määrä
Kunnan vetovoimaisuuden kehittäminen asuin- ja työpaikkana sekä yritysten kotipaikkana	kunta nähdään kohderyhmien silmissä houkuttelevana	laaditaan kohderyhmittäin kohdennettu markkinointisuunnitelma ja päivitetään kunnan graafinen ilme	suunnitelman ja uuden ilmeen valmistuminen
Hyvä työyhteisöviestintä	työyhteisöviestintä on avointa ja saavuttaa henkilöstön	uudistetaan henkilökunnan intranet yhteistyössä henkilöstön kanssa, tehostetaan esimieskiepin toimintaa	henkilöstökyselyn tulokset ja intran kävijämäärät

Liite 6. Konserniohje ja omistajapolitiikka

Yleistä yhtiöistä ja omistajapolitiikasta:

Omistajapolitiikassa määritellään, millaista omaisuutta kunta hankkii ja missä tehtävissä ja hankkeissa kunta on mukana omistajana ja sijoittajana. Omistajapolitiikka määrittelee myös omistuksen tarkoituksen ja tavoitteet. Konserniyhtiöillä on aina jokin kunnan toimintaan liittyvä strateginen tavoite, ja se toteuttaa kunnan kokonaisedun mukaisesti tuloksellisesti näitä omistajan tavoitteita.

Sodankylän kunnassa on omistajapolitiikka määritelty kiinteistöjen osalta erikseen tehdyillä linjapapereilla. Tuotannolliseen toimintaan ja palvelutuotantoon liittyviä omistajapolitiittisia linjauksia on tehty erikseen kunnan yhtiöiden osalle – näitä tarkennetaan tässä asiakirjassa kohdassa Kuntakonserni –yhtiöt.

Palvelu- ja hankintastrategia (tai muulla vastaavalla nimellä tehtävät linjaukset) tulevat pitämään sisällään myös kannanottoja erilaisiin kunnan omistajuutta koskeviin kysymyksiin. Nämä tullaan tarkentamaan kunnan hankintastrategian uudistamisessa (käynnissä hankkeessa 2016 – 2018) sekä SOTE- ja maakuntauudistukseen liittyen tehtävässä palvelustrategian kirjoittamisessa.

Kiinteistöjen omistaminen

Kunnassa on määritelty omistajuutta aikaisemmin lähinnä kunnan omistamien kiinteistöjen osalta. Kunnan omistamat muut kuin asuntotoimintaan tarkoitetut kiinteistöt ovat määritelty Kv 63§ / 23.05.2013 "Kiinteistöpidon toiminta- ja yhteistyösuunnitelma sekä rakennuskannan luokittelu ja omistajapolitiittinen suunnitelma". Tätä asiakirjaa on päivitetty Kh 270§ 15.09.2015 "Kunnan kiinteistöjen hallinnointia ja omistusta koskevat muutokset". Tässä asiakirjassa päivitettiin kiinteistöjen tilannetta ja muutoksia omistustarpeissa sekä määriteltiin tarkemmin kiinteistöjen käytöstä ja kehittämisestä vastaavat toimijat.

Asuntotoimintaan liittyvien kiinteistöjen osalta kunnan omistamisen tavoitteet on määritelty kunnan asunto-ohjelmassa Kh 119§ / 15.4.2014.

Kuntakonserni: yleistä

Sodankylän kuntakonserni (tytäryhtiöt, kuntayhtymät, osakkuusyhteisöt, säätiöt ja yhdistykset) on esitetty liitteessä 7. Sodankylän kuntakonserni.

Kuntakonserni: yhtiöt

Merkittävää ei-asumiseen liittyvää kunnan omaa toimintaa on seuraavissa kunnan yhtiöissä: Sodankylän Lämpö ja Vesi Oy, Tähtikunta Oy, Tähtikuitu Oy sekä Asentopuulaaki Oy. Näille yhtiöille määritellään kunnan omistajapolitiikassa toiminnalliset painopisteet.

Kokonaisuudessaan kunnan yritystoiminnasta noudatetaan seuraavia yleisperuseriaatteita:

- Kunnan yhtiöt ovat aktiivisia työkaluja kunnan määrittelemien tavoitteiden edistämiseen – yhtiöiden osalta keskeisiä tavoitteita on määritelty alla olevassa taulukossa.
- Kunnan yhtiöillä on kaksi keskeistä toiminnallista tavoitetta:
  1. Tavoitteet ovat luoteeltaan infrastruktuuriin / toimintaympäristöön liittyviä – eli ensisijaisesti ne ovat erilaisia asioita ja kolmannen osapuolen toimintoja mahdollistavia.
  2. Toissijaisesti yhtiöt ovat julkista toimintaa tukevia – in house -tyyppistä palvelutuotantoa.

Kunnan keskeisten yhtiöiden lakisääteiset tehtävät, toiminta-areenat sekä konsernin synergian keskeiset osa-alueet.

Yhtiö	Lakisääteiset tehtävät	Toiminta-areena	Konsernin synergia
Sodankylän Lämpö ja Vesi Oy	Vesihuolto Jätevesihuolto	1. Vesihuolto 2. Energiastrategian toteuttaminen kunnan alueella	1. taloushallinto 2. asiakaspalvelu 3. tekninen huolto ja rakentaminen
Asento-puulaaki	Sosiaalinen asunto-tuotanto	1. sosiaalinen asuntotuotanto 2. vuokra-asuntotarjonnan varmistaja kunnan alueella 3. kunnan asuntoasioiden viranomaistehtävien valmistelu ja toteutus	1. taloushallinto 2. asiakaspalvelu 3. tekninen huolto ja rakentaminen
Tähtikuitu		1. laajakaista infran rakentaminen ja palvelut 2. liittymien myynti	1. taloushallinto 2. asiakaspalvelu
Tähtikunta		1. tuotantotilojen rakentaminen 2. toimintaympäristöjen rakentaminen 3. palveluiden organisointi toimintaympäristöissä 4. toimijoiden (liiketoiminta) rekrytointi alueelle	1. taloushallinto

Kuntakonserni: kuntayhtymät, osakkuusyhtiöt sekä säätiöt ja yhdistykset

Kuntayhtymien ja osakkuusyhtiöiden osalta kunnan omistajapolitiikka perustuu olemassa oleviin sopimuksiin sekä tilannekohtaisesti tehtäviin erillisiin päätöksiin.

Säätiöiden osalta noudatetaan säätiöiden perustamiskirjoissa määriteltyjä tavoitteita.

Liite 7. Sodankylän kuntakonserni

Tytäryhteisöt	Osuus %	Kuntayhtymät	Osuus %
As Oy Ansajokos	100	Lapin Liitto Ky	4,52
As Oy Kaksi. Asentopolku	51,55	Pohjois-Lapin alueyhteistyön Ky	51
As Oy Kuoninkipiha	100	Lapin Sairaanhoidopiiri Ky	6,24
As Oy Luoston Laavutie	50,72	Kolpeneen Palvelukeskus Ky	3,81
As Oy Maevaara	100	Ounastähti Ky	27,3
As Oy Metsähannus	100	Lapin Jätehuolto Ky	21,98
As Oy Metsäkoto	100	Rovaniemen koulutusky	11,96
As Oy Puistolantie	78,7		
As Oy Pujotta	100		
As Oy Syväkangas	100		
As Oy Teukkoranta	100		
As Oy Vaiskojärvi	100		
As Oy Vuonaspura	100		
Asentopuulaaki Oy	100		
Koy Kukkarinne	52,82		
Koy Luoston Lusti	80		
Koy Sod. Palvelukeskus	90		
Linja-autoasemakiinteistö Oy	75		
Sodankylän Veteraanitalo	100		
Sodankylän Lämpö ja Vesi Oy	100		
Tankahuolto Oy	85,5		
Tähtikunta Oy	100		
Tähtikuitu Oy	100		
		Osakkuusyhteisöt	
		Rovakaira Oy	25,7
		Pyhä-Luosto Vesi Oy	32,5
		Vuotson Vesihuolto Oy	49,9
		As Oy Luoston Ahmakaarre	47,7
		Säätiöt ja yhdistykset	
		Riikka ja Andreas Alarieston Lapin Kuvat -säätiö	
		Seita Säätiö	
		Sodankylän Elokuvajuhlat ry	

Liite 8. Sodankylän kunnan hankintaperiaatteet

Sodankylän kunnan ja kuntakonsernin hankinnoissa noudatetaan hankintalakia ja kuntien yleisiä hankintaohjeita. Hankinnoissa noudatetaan syrjimättömyyden-, yhdenvertaisuuden-, avoimuuden- ja suhteellisuuden periaatteita. Hankintoja ohjaavat kunnan arvot: taloudellinen, sosiaalinen ja ekologinen vastuullisuus. Hankintojen suunnittelussa ja toteuttamisessa pyritään edistämään sosiaalisten ja ekologisten kriteerien käyttöä uuden hankintadirektiivin ja -lain edellyttämällä tavalla. Myös sosiaalinen työllistäminen otetaan hankintakriteerejä määritettäessä huomioon.

Hankinnat tehdään mahdollisimman suunnitelmallisesti, tehokkaasti sekä tarkoituksenmukaisesti. Hankinnat toteutetaan hankinnan kohteen edellyttäminä kokonaisuuksina siten, että myös pk-yrityksillä ja muilla pienillä toimijoilla on mahdollisuus osallistua kilpailutuksiin. Hankintojen osittaminen on perusteltua, kun sekä hankinnan kohde että markkinoilla olevat kilpailuolosuhteet sitä puoltavat. Myös osatarjousten hyväksyminen on mahdollista.

Hankintoja paikallisilta toimijoilta pyritään edistämään. Kunnan hankinnoista tulee tiedottaa hyvissä ajoin sekä käydä jatkuvaa vuoropuhelua markkinoilla olevien toimijoiden kanssa. Vuoropuheluun sisältyy mm. mahdollisten tarjoajien aktiivinen kartoittaminen sekä tarjoajien kannustaminen ryhmittymiin, keskinäisiin alihankintojen tekemiseen ja aktiiviseen tarjoustoimintaan.

Hankintojen tehokkuus edellyttää erilaisten hankintatapojen hyödyntämistä tapauskohtaisesti, kuten:

- Hankintojen tekemistä kunnan omana toimintana keskitetysti, toimialakohtaisesti tai yksikkökohtaisesti
- Yhteishankintoja hyödyntäen valtakunnallista tai alueellista kilpailua (puitejärjestelyt, hankintarenkaat)

Tavoitteena on, että hankinnat tehdään oikeaan aikaan oikeassa paikassa, ja että hankinnoissa yhdistyy toimialan erikoisosaaminen kilpailutuksen erikoisosaamiseen. Hankinnat kilpailutetaan säännöllisin väliajoin. Hankintasopimusten pituutta määriteltäessä otetaan huomioon toimittajan investointien laajuus. Sopimusten valvontaan tulee kiinnittää riittävästi huomiota. Kunnan hankintatoimessa tähdätään toiminnan jatkuvaan kehittämiseen, mikä edellyttää hankintojen johtamista ja osaamisen hallintaa.